

GAZETA GMINNA

KLAMRA

BIERTOWICE HARBUTOWICE KRZYWACZKA RUDNIK SUŁKOWICE

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY • ISSN 1233-2593 ROK XXXIII NR 3 (329) SIERPIEŃ 2023 R., SUŁKOWICE

CI
EI
WCÓW
1943R

STWO

www.sulkowice.pl

**Szanowni Państwo
Dyrektorzy, Nauczyciele i Wychowawcy,
Uczniowie i Rodzice!**

Nowy rok szkolny 2023/2024 - to powrót do znanych obowiązków,
nowe nadzieje i trochę twórczego niepokoju.
Niech będzie nie tylko czasem wytężonej pracy, zdobywania wiedzy i rozwijania kreatywności,
ale również czasem umacniającym poczucie, że szkoła to miejsce odkrywania świata,
budowania relacji i kształtowania wartościowych postaw.

Wszystkim Uczniom życzę, by zdobywanie wiedzy było fascynującą przygodą,
pełną pozytywnych doświadczeń i rozwijania własnych talentów.

Nauczycielom, Wychowawcom i wszystkim Pracownikom szkół i przedszkoli życzę sukcesów,
dumy z osiągnięć swoich podopiecznych i poczucia ważności wykonywanego zawodu,
Rodzicom zaś cierpliwości i czasu na wspieranie swoich pociech w każdej sytuacji.

Artur Grabczyk
Burmistrz Gminy Sułkowice

CO W NUMERZE?

SPRAWY URZĘDOWE

Słowo Burmistrza	3
Ekspresem przez gminę	4
Sesje Rady Miejskiej	5
Uroczystości 80. rocznicy pacyfikacji Sułkowic i Harbutowic	6
24 lipca 1943 r. pacyfikacja Sułkowic i Harbutowic	9
Odebrano promesy na zadania realizowane w Gminie Sułkowice	10
Dom Ludowy w Harbutowicach zostanie wyremontowany	11
Gmina Sułkowice przekazała szkołom podstawowym laptopy oraz monitory interaktywne	11
Stowarzyszenie Gospodyń Kalina z Rudnika z dofinansowaniem w ramach konkursu „Zasmakuj w Małopolsce”	11
Powierzenie stanowisk dyrektorskich	12
Odpowiadamy na potrzeby i wspieramy	12
Niesiemy pomoc osobom z niepełnosprawnościami i ich rodzinom	13
Informacja w zakresie segregacji odpadów	14
Mały Strażak w górach	14
Zielony kącik ekodoradcy	14
Kolejna „Akcja Lato” zakończona	15
III Gminny Turniej Siatkówki Plażowej	17

WOKÓŁ EDUKACJI

Grecka przygoda naszych uczniów	18
---------------------------------	----

WYDARZENIA KULTURALNE

Chillout nad Zalewem	19
Wydarzenia w SOK	20

Z PASJĄ

Sułkowickie gołębie	21
---------------------	----

GAZETA GMINNA
KLAMRA
BIERTOWICE HARBUTOWICE KRZYWACZKA RUDNIK SUŁKOWICE

www.sulkowice.pl
f /sulkowice

STOPKA REDAKCYJNA

Wydawca: **Urząd Miejski w Sułkowicach**
Redaktor Naczelny: **Dariusz Melerowicz**
Adres redakcji: **Rynek 1, 32-440 Sułkowice**
Współpraca: **Burmistrz Gminy Sułkowice i Jednostki Organizacyjne Gminy**
Projekt, skład i druk: **A-grafa - Anna Stefańska - Studio Grafiki Reklamowej**
Okładka: **Paulina Węgrzyn**
Redakcja zastrzega prawo do skracania i redagowania nadesłanych materiałów oraz nie zwraca nadesłanych materiałów.

Szanowni Państwo

Dopiero co, w poprzednim numerze Klamry, życzyliśmy sobie, a przede wszystkim naszym uczniom, udanych i bezpiecznych wakacji, a tu już przygotowania do kolejnego roku szkolnego 2023/2024.

Czas urlopu jest dla niektórych czasem zasłużonego wypoczynku, dla innych zaś czasem wyętej pracy. Zwłaszcza w naszych gminnych placówkach szkolnych, gdzie staramy się ten czas jak najlepiej wykorzystać, by po wakacjach uczniowie mogli bez problemu wrócić do swoich klas, często odnowionych, wyremontowanych, a w niektórych przypadkach do całkiem nowych pracowni. Tak będzie m.in. w Szkole Podstawowej nr 2 w Sułkowicach, gdzie 27 sierpnia została otwarta pierwsza w powiecie, nowoczesna eko pracownia. Mam nadzieję, że ta i inne specjalistyczne pracownie przyczynią się do rozwijania talentów i pasji wśród naszych dzieci i młodzieży. Tradycyjnie w lipcu obchodziliśmy wspomnienie najtragiczniejszego wydarzenia w historii naszej gminy - rocznicę pacyfikacji Sułkowic i Harbutowic. W tym roku uroczystość miała bardzo podniosły charakter bo jej 80. rocznicę obchodziliśmy wspólnie z obecnym wśród nas Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej Andrzejem Dudą. Myślę, że dla wielu osób, zwłaszcza potomków bestialsko pomordowanych w 1943 roku, tak jak dla mnie, w pamięci pozostanie widok Pana Prezydenta składającego wieniec pod sułkowskim pomnikiem, jego przemówienie na tle pomnika, który jest tak znamienity dla naszej gminy. To ogromny zaszczyt i wyróżnienie dla całej gminy, dla mnie osobiście wielka radość i duma, że Pan Prezydent przyjął zaproszenie jakie do niego wystosowałem. O przygotowaniach do tej uroczystości pisaliśmy ostatnio, chciałbym jednak z tego miejsca bardzo serdecznie podziękować wszystkim, którzy przyczynili się do godnego i uroczystego upamiętnienia tej rocznicy. Dziękuję wszystkim: grupom, zespołom, strażakom, drużynom, pracownikom za uświetnienie tego wydarzenia, za piękną oprawę, wzorową organizację i zapewnienie spokojnego przebiegu samej uroczystości i radosnego świętowania po uroczystościach na terenie naszego parku. W sposób szczególny dziękuję wszystkim Mieszkańcom za obecność, kolejny raz pokazaliśmy, że godna pamięć o tych, co polegli w imię naszej wolności jest dla nas najważniejsza, „Jesteśmy bo pamiętamy”. Jeszcze raz wszystkim bardzo dziękuję.

Szanowni Państwo, wszystkie zaplanowane inwestycje idą zgodnie z planem, a w wielu przypadkach wykonawcy, korzystając z dobrej pogody, już znacznie wyprzedzili harmonogram zaplanowany do realizacji. Niektóre z zadań wkraczają w kolejną fazę realizacji, co niesie za sobą utrudnienia dla mieszkańców. Tak jest np. w Ośrodku Zdrowia, gdzie zarówno personel jak i mieszkańcy są narażeni na trudy związane z remontem. Na niektórych drogach również pojawiają się utrudnienia. Bardzo proszę o wyrozumiałość i cierpliwość. Zapewniam, że dokładamy wszelkich starań, by ta uciążliwość była jak najmniejsza i byśmy jak najszybciej mogli cieszyć się z efektów wykonanych prac.

W ostatnim czasie z rąk Posła Władysława Kurowskiego odebrałem czek na kwotę 1 mln 200 tys. złotych na remont Domu Ludowego w Harbutowicach. Są to środki jakie

otrzymaliśmy na wniosek złożony przez Gminę Sułkowice w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. Bardzo dziękuję wszystkim pracownikom Urzędu, którzy w ekspresowym tempie przygotowali potrzebną do wniosku dokumentację i przygotowali sam wniosek, dzięki któremu otrzymaliśmy dofinansowanie. W ramach wniosku będą wykonane prace związane z zabezpieczeniem budynku przed wilgocią, remontem dachu i najpilniejszymi pracami. Ile uda nam się zrobić określi przetarg na wykonanie robót, który będziemy chcieli ogłosić jeszcze w tym roku.

Kolejną bardzo dobrą wiadomością jaka do nas ostatnio dotarła, również za pośrednictwem Posła Władysława Kurowskiego jest ta, że w ramach pomocy państwa dla samorządów, Gmina Sułkowice otrzymała wsparcie w kwocie ponad 4 mln zł. Środki te zostaną przeznaczone na bieżące wydatki jak również na zabezpieczenie wkładu własnego przy składaniu kolejnych wniosków o dofinansowanie.

Szanowni Państwo, jak widać nie zwalniamy tempa w pracach nad pozyskiwaniem środków zewnętrznych w planowaniu kolejnych inwestycji. Przed nami prace projektowe i rozbudowa szkoły w Krzywaczce. Planujemy złożenie kolejnych wniosków do Polskiego Ładu, w ramach nowej perspektywy funduszy unijnych oraz w ramach programów rządowych. Chcemy dalej remontować i budować drogi w naszej gminie, inwestować w infrastrukturę dla dzieci, młodzieży oraz seniorów. Zadań i potrzeb jest wiele i wsłuchując się w głos i sugestie mieszkańców chcemy je systematycznie realizować. Szanowni Państwo, Prezydent Andrzej Duda ogłosił datę najbliższych wyborów. Będą to wybory parlamentarne, które odbędą się 15 października 2023 roku. Już teraz zachęcam wszystkich Państwa do udziału w wyborach, spełniając obywatelski obowiązek. Każdy z nas ma prawo decydować o tym, jak w najbliższych latach będzie wyglądała nasza codzienność, która ma również ogromny wpływ na to co dzieje się w naszej małej ojczyźnie – Gminie Sułkowice.

Z poważaniem

Artur Gulef

Ekspresem przez gminę

1. Zakończono i odebrano prace związane z realizacją I etapu sieci kanalizacji sanitarnej w Krzywaczce. Wartość inwestycji wyniosła 7.198.403,85 zł. Inwestycja sfinansowana została w 95% z pozyskanego dofinansowania w ramach programu inwestycji strategicznych Polski Ład.
2. Przekazano wykonawcy plac budowy w związku z realizacją kolejnego etapu prac związanych z rozbudową kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej w Krzywaczce. W ramach prac powstanie ponad 5 km sieci sanitarnej oraz około 400 m sieci wodociągowej. Wartość inwestycji wyniesie 4.827.881,15 zł i w większości zostanie sfinansowana z pozyskanego dofinansowania ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
3. Trwają prace związane z rozbudową budynku Zespołu Placówek Oświatowych w Harbutowicach. Trwa montaż więźby dachowej, wykonywane są prace adaptacyjne i wyburzeniowe w istniejącej części szkoły. Wartość inwestycji to 5.485.800,00 zł, w tym 3.240.367,39 zł z pozyskanych środków zewnętrznych w ramach programu inwestycji strategicznych Polski Ład.

4. Zakończyły się prace związane z wymianą stolarki okiennej oraz pokrycia dachowego na budynku Ośrodka Zdrowia w Sułkowicach. Wykonawca przystąpił do prac związanych z remontem pomieszczeń znajdujących się w przyziemiu oraz do ocieplenia budynku. Wartość prac wynosi 3.321.000,00 zł. Inwestycja jest dofinansowana z Rządowego Funduszu Polski Ład.

5. Zakończyły się prace związane z modernizacją dróg gminnych: Na Kamieniec i od Kamieńca wzdłuż rzeki w Sułkowicach oraz ul. Starcówka w Rudniku. W ramach zadania zmodernizowanych zostanie łącznie niemal 5,5 km dróg. Wartość zadania wynosi 5.233.652,48 zł. Inwestycja jest dofinansowana z Rządowego Funduszu Polski Ład.

6. Trwają prace termomodernizacyjne oraz dekarские na hali sportowej przy Szkole Podstawowej nr 2 w Sułkowicach. Niebawem rozpocznie się wymiana stolarki okiennej i drzwiowej w budynku Szkoły Podstawowej nr 1 w Sułkowicach. Wartość zadania wynosi 4.450.000,00 zł. Inwestycja jest dofinansowana z Rządowego Funduszu Polski Ład.

7. Podpisano umowę na wykonanie ogrodzenia terenu rekreacyjnego na działce nr 664 w Biertowicach. W ramach zadania wykonane zostanie około 70 mb ogrodzenia wraz z bramą skrzydłową i dwoma furtkami. Wartość prac wyniesie 13.350,00 zł. Zadanie zostanie wykonane w ramach Funduszu Sołeckiego wsi Biertowice.
8. Podpisano umowę na wykonanie I etapu oświetlenia ulicznego na ul. Bukowej w Rudniku. W ramach prac wymienione zostaną stanowiska słupowe oraz zainstalowane zostaną lampy oświetleniowe w technologii LED. Wartość zadania wyniesie 57.590,53 zł.

9. Rozpoczęły się prace związane z wykonaniem nowej bieżni oraz boiska do koszykówki na terenie Szkoły Podstawowej nr 1 w Sułkowicach. W ramach prac, których wartość wynosi 648.948,00 zł, wykonana zostanie bieżnia sportowa oraz boisko do koszykówki w technologii poliuretanowej wraz z podbudową. Zadanie obejmuje także montaż nowych stojaków do koszykówki i siatkówki.

10. Zakończyły się prace związane z modernizacją drogi nr 363 w Krzywaczce. W ramach prac wykonano nową nakładkę asfaltową na odcinku około 120 mb, uzupełniono pobocza oraz wyczyszczono rów przydrożny. Wartość zadania wyniosła 51.600,00 zł. Zadanie zostało wykonane w ramach Funduszu Sołeckiego wsi Krzywaczka.
11. Zakończyły się remonty częściowe dróg gminnych. W ramach prac wypełniono około 600 m² ubytków w drogach emulsją asfaltową z grysem. Wartość zadania wyniosła 47.232,00 zł.

Tekst i fot.: Piotr Latoń

Sesje Rady Miejskiej

Podczas dwóch sesji nadzwyczajnych 6 i 20 czerwca 2023 r. Rada Miejska w Sułkowicach dokonała zmian w Uchwale Budżetowej Gminy Sułkowice na 2023 rok. Podjęła także uchwałę wyznaczającą przedstawiciela Gminy Sułkowice do Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Myślenicach, którym został Pan Waldemar Wolski.

W dniu 29 czerwca 2023 r. Rada Miejska udzieliła Burmistrzowi Gminy Sułkowice Arturowi Grabczykowi wotum zaufania i absolutorium z tytułu wykonania budżetu gminy za 2022 rok.

Raport o stanie Gminy Sułkowice przedstawiony został na sesji w dniu 31 maja 2023 r. Absolutoryjną procedurę w dniu 29 czerwca 2023 r. poprzedziła debata nad Raportem o stanie Gminy Sułkowice za rok 2022. Burmistrz Gminy Sułkowice zgodnie z Uchwałą Nr VII/57/2019 Rady Miejskiej w Sułkowicach z dnia 30 kwietnia 2019 r. w sprawie określenia szczegółowych wymogów „Raportu o stanie Gminy Sułkowice”, uwzględnił w tym dokumencie szereg informacji obrazujących sytuację Gminy. Raport o stanie Gminy Sułkowice za 2022 r., stanowi aktualne źródło wiedzy o gminie. Zebrane w dokumencie informacje, zestawienia, dane i analizy pozwalają w kompleksowy sposób przyrzeć się głównym tendencjom rozwojowym Gminy. Raport to jednocześnie rzetelne sprawozdanie z postępów w realizacji najważniejszych inwestycji, inicjatyw i programów, a także szereg informacji, które mogą okazać się przydatne w nauce i pracy oraz planowaniu przyszłej działalności na terenie Gminy Sułkowice. Przed głosowaniem nad wotum zaufania dla Burmistrza Gminy Sułkowice odbyła

się dyskusja nad Raportem. Na zadawane przez Radnych pytania odpowiadał Burmistrz i merytoryczni pracownicy Urzędu. Nie było natomiast zgłoszeń mieszkańców do dyskusji.

Wotum zaufania udzielone zostało większością 12 głosów „za”, przy dwóch głosach „wstrzymujących się”. Podczas sesji obecnych było 14 Radnych.

Kolejne głosowania dotyczyły udzielenia absolutorium z tytułu wykonania budżetu Gminy Sułkowice za rok 2022, a także zatwierdzenia sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Sułkowice za rok 2022. Po przedstawieniu sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za rok 2022 oraz po zapoznaniu się z pozytywną opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie i wnioskiem Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Sułkowicach o udzielenie Burmistrzowi absolutorium za 2022 rok Rada Miejska w Sułkowicach jednogłośnie udzieliła absolutorium Burmistrzowi Gminy Sułkowice za 2022 rok. Bezpośrednio po udzieleniu wotum zaufania i absolutorium Burmistrz złożył podziękowania wszystkim pracownikom zaangażowanym w realizację zadań i przygotowanie aktualnych danych do Raportu. W dalszej części obrad Radni podjęli uchwały dotyczące bieżących spraw Gminy Sułkowice.

Podczas sesji Rada Miejska podjęła także uchwałę w sprawie upamiętnienia Ofiar Pacyfikacji Sułkowic i Harbutowic, w osiemdziesiątą rocznicę tego tragicznego wydarzenia.

LXXVII nadzwyczajna sesja Rady Miejskiej

Podczas nadzwyczajnej sesji Rady Miejskiej, która odbyła się w dniu 18 lipca 2022 roku podjęta została uchwała zmieniająca budżet na 2023 rok oraz uchwała w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Sułkowice.

Tekst: Teresa Gatlik

Uroczystości 80. rocznicy pacyfikacji Sułkowic i Harbutowic

*„...i jeśli Miasto padnie a ocaleje jeden
on będzie niósł Miasto w sobie po drogach wygnania
on będzie Miasto...”*

/Z. Herbert/

W 1943 roku funkcjonariusze Gestapo, Żandarmerii niemieckiej, Sonderdienstu oraz policji polskiej Generalnego Gubernatorstwa przeprowadzili akcję pacyfikacyjną w miejscowościach: Sułkowice i Harbutowice, dokonując zabójstwa poprzez rozstrzelanie 26 Polaków.

W nocy z 23 na 24 lipca ze wszystkich stron zjechały oddziały pacyfikacyjne, które otoczyły pierścieniem Sułkowice i Harbutowice po czym zaczęły zacieśniać węzeł. Nad ranem Niemcy zaczęli wypędzać z domów ludzi. Przeprowadzano rewizję a drzwi podejrzanych o konspirację oznaczano kredą. Spędzonym na Plac Bydlęcy mężczyznom kazano leżeć głową do ziemi, obok ustawiono kobiety i dzieci. Wyczytano nazwiska 50 osób i ustawiono ich w rzędach. Po przemarszu na Rynek przeprowadzono wstępne przesłuchanie, a ludzi z „czarnej listy” poprowadzono pod plebańską stodołę by tam poddać katuszom. Zmasakrowane ciała wywlekano tylnymi drzwiami układając twarzą do ziemi. Gestapowiec odczytywał wyrok, skazując leżące osoby na karę śmierci. Na rozkaz oficera SS oddawano do ofiar strzał w tył głowy. Ci, którzy przeżyli zostali wywiezieni do obozu w Płaszowie oraz na roboty do Niemiec. Pełna lista aresztowanych nie jest znana, ale w Sułkowicach i Harbutowicach nie było rodziny, której nie dotknęłaby tragedia. Dodatkowo Niemcy zakazali pogrzebu. Zwłoki pochowano pod pobliskim domem, po ekshumacji w 1945 roku spoczęły na cmentarzu parafialnym w Sułkowicach. Dla upamiętnienia tragedii, jednej z ulic miasteczka nadano nazwę 24 Lipca. W 1975 roku na płycie rynku postawiono

zaprojektowany przez Leona Suzina pomnik, pod którym rokrocznie obchodzony jest dzień pamięci ofiar pacyfikacji.

14 lipca 2023 r. w Sułkowicach odbyły się uroczystości 80. rocznicy pacyfikacji Sułkowic i Harbutowic. Obchody zgromadziły wielu znamienitych gości, na czele z Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej Panem Andrzejem Dudą.

Po Mszy Świętej koncelebrowanej przez Księdza Biskupa Roberta Chrzászcza uczestnicy udali się na plac przed Pomnikiem Ofiar Pacyfikacji, by przy asyście 6 Brygady Powietrznodesantowej im. gen. bryg. Stanisława Sosabowskiego oddać hołd ofiarom tragedii. Po odczytaniu Apelu Pamięci i salwie honorowej złożono wieniec. W imieniu świadków tamtego dnia wraz z Prezydentem RP i Burmistrzem Gminy Sułkowice kwiaty złożyła mieszkanka Sułkowic Pani Maria Garbień. Prezydent RP Andrzej Duda wygłosił przemówienie, w którym podkreślił wartość pamięci wydarzeń i osób, które w najtrudniejszych dla Polski czasach zostały z rąk okupantów pozbawione życia. Burmistrz Artur Grabczyk przybliżył rys historyczny lipca 1943 roku.

W wydarzeniu uczestniczyły grupy reprezentacyjne Gminy Sułkowice: Stowarzyszenia Gospodyń, Chór Apassionata, Zespół Pieśni i Tańca Elegia Rudnik, Sułkowska Orkiestra Dęta, jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych wraz z Młodzieżówkami. Na zakończenie uroczystości w parku za pomnikiem wszyscy uczestnicy ugoszczeni zostali poczęstunkami przygotowanymi przez Stowarzyszenia Gospodyń oraz OSP Biertowice. Serdecznie dziękujemy wszystkim osobom, grupom i instytucjom, które pomagały w organizacji tego wydarzenia.

Tekst: Magdalena Batog, fot.: Magdalena Batog, Paulina Węgrzyn

24 lipca 1943 r. pacyfikacja Sułkowic i Harbutowic

Przyczyny pacyfikacji

Represje wobec polskich wsi wynikały z chęci likwidacji ruchu oporu, w tym partyzantów oraz udzielającej im pomocy ludności cywilnej. Takie pacyfikacje przeprowadzały zazwyczaj oddziały niemieckiej policji – żandarmerii, policji ochronnej (Schuppo) oraz policji bezpieczeństwa (Gestapo, Kripo), a czasem także jednostki SS oraz Wehrmachtu. Zazwyczaj bierny udział brali w nich również policjanci granatowi, pełniący służbę w ramach Polnische Polizei im Generalgouvernement i podlegający bezpośrednio rozkazom niemieckich żandarmów.

Były to działania bezprawne, z naruszeniem konwencji międzynarodowych, w tym konwencji haskiej, która obowiązywała również państwo niemieckie. Dzisiaj dotarcie do dokumentów związanych z pacyfikacją Sułkowic nie jest łatwe. Według zachowanych kopii świadectw osób, które przeżyły pacyfikację, zgromadzonych i przekazanych do Izby Tradycji w Sułkowicach, możemy nakreślić jedynie część faktów, które przyczyniły się do pacyfikacji. Dodatkowe informacje na jej temat odnajdujemy w dokumentach zgromadzonych podczas śledztwa IPN, materiałach publikowanych w prasie i mediach. Zachowały się spisane wypowiedzi osób, które przeżyły ten straszny dzień oraz krótkie opracowania i publikacje.

Wszystkie wydarzenia spłotyły się niekorzystnie, doprowadzając w rezultacie do wielkiej tragedii mieszkańców dwóch miejscowości. Niemcy chcieli stłumić odruchy patriotyczne pokazując, że nie warto wspierać podziemia i walczyć o wolność.

Pacyfikacja Sułkowic i Harbutowic

Akcja pacyfikacyjna Sułkowic i Harbutowic była przez Niemców odpowiednio wcześniej przygotowana i przemyślana. Według świadków na terenie Sułkowic, siły pacyfikacyjne mogły liczyć nawet kilka tysięcy funkcjonariuszy niemieckich, co jednak w opinii historyków wydaje się liczbą zawyżoną. Akcję przeprowadziło w rzeczywistości najprawdopodobniej nie więcej niż kilkuset Niemców. Warto dodać, że okupanci znali teren, dlatego szybko zajmowali miejsca w kluczowych punktach miejscowości.

Tuż przed północą, w nocy z 23 na 24 lipca 1943 roku, pierwsze samochody niemieckie przekroczyły granice miejscowości od strony Zielonej. Oddziały pacyfikacyjne nadjechały do Sułkowic równocześnie ze wszystkich stron: od południa (od Sucheja), od zachodu (od Wadowic), od wschodu (z Myślenic) i z północy (od strony Krakowa). Po opuszczeniu przez policję samochodów, zarządzono okrążenie Sułkowic szczelnym pierścieniem. Jedna kolumna Niemców ruszyła od strony Zielonej ponad obecną fabryką narzędzi „Kuźnia”, przez Zagumnie, w kierunku Malikówki, aż do granicy z Harbutowicami.

Drugą kolumnę ustawiono od Zielonej przez Suchą Górę, Oblasek, Dziołki i poza Węgry do granicy z Harbutowicami. W ciągu godziny otoczono całą wieś. Do Sułkowic wpuszczano wszystkich, z miejscowości nie wypuszczono już jednak nikogo.

Około godziny czwartej rano zaczęto wypędzać ludzi z zabudowań. Na drzwiach domów osób podejrzanych o działalność konspiracyjną Niemcy kredą malowali koło. Gestapowcy mieli ze sobą listy poszukiwanych osób. Z pierwszych zabudowań wywlekano przypadkowych mężczyzn, nie pozwalano się im ubrać i kazano prowadzić się do osób z listy. Po ich odszukaniu dokonywano aresztowań.

W Rynku Niemcy rozpoczęli przygotowania do przesłuchań. Policjanci przejęli plebańską stodołę. Nakazano zgromadzić w niej wszelkie łańcuchy i sznury, a następnie przewiesić je przez główną belkę. Trwała rewizja domów. Spędzonym na Plac Bydłęcy mężczyznom kazano leżeć głową do ziemi z wyciągniętymi przed siebie rękami, obok w zbitej grupie ustawiono kobiety i dzieci. Nie wolno było się ruszać i rozmawiać. Każdy przejaw nieposłuszeństwa karany był biciem kolbą lub drewnianą pałką. Nieposłusznym groziła śmierć przez rozstrzelanie z ustawionego na placu karabinu maszynowego. Szloch matek, płacz głodnych i spragnionych dzieci przeplatały się z wydawanymi krzykiem rozkazami Niemców. Cały Plac Bydłęcy zaścieniony był ludźmi. Przez cały dzień słońce paliło nieміłosiernie, stojące w upale kobiety mdlały z wycieńczenia, dla nikogo nie było litości. W pewnym momencie od strony Rynku przyprowadzono potwornie skatowanego sołtysa – Józefa Latonia, który rzucony przez gestapowców bezwładnie padł na trawę.

Około godziny dziesiątej zaczęło się sprawdzanie tożsamości mieszkańców i wyczytywanie nazwisk zapisanych na liście. Wyczytywani wstawali i okazywali dokumenty potwierdzające ich tożsamość. W ten sposób wywołano 50 osób – mężczyzn i kobiet, których skierowano do Rynku przed bursę. Tam przed budynkiem stał stół, na nim maszyna do pisania, a obok siedział Niemiec.

Na początku przeprowadzano wstępne przesłuchanie, sprawdzono i odbierano dokumenty, które później na oczach pojmanych spalono. Zza bursy dochodziły jednocześnie okropne jęki i krzyki. Ludzi, których nazwiska były na „czarnej liście”, Gestapo prowadziło pod plebańską stodołę, która znajdowała się za bursą. Tam odbywała się identyfikacja, a swoje dokumenty wyczytywani trzymali w rękach. Do potwierdzenia tożsamości osób z listy wezwano Jana Moskała, miejscowego organistę i zastępcę sołtysa. Zataił on przed Niemcami niektóre nazwiska ratując życie kilku mieszkańcom. Na rozkaz gestapowców leżący wstawał i wchodził przed oblicze „sądu”, który znajdował się w środku stodoły. Jak relacjonowali

świadkowie: *W stodole plebańskiej, na tzw. boisku, [Niemcy] postawili po prawej stronie od wejścia stolik, na nim położony był krzyż stołowy, obok niego dwa świeczniki ze świecami oraz stół, na którym siedział gruby gestapowiec. Po wprowadzeniu aresztowanego ten o coś pytał, np. o udział w organizacjach. Obok tego pytającego stało dwóch specjalistów od bicia. Czasami ten pytany nie zdążył odpowiedzieć, a ci dwaj zaczęli bić kijami gdzie popadło, przeważnie do nieprzytomności, potem polewali wodą i mówili: „Mów bandyto, kto organizował, kto należał?”. I dalej bili. Na koniec zmasakrowane ciała wywlekano tylnymi drzwiami i układano rzędem twarz do ziemi.*

Po godzinie trzynastej z Placu Bydłęcego zabrano dziesięciu strażaków, którzy pomyśleli wówczas, że idą na rozstrzelanie. Rozkazano im jednak zabrać z magazynu łopaty, kilofy, sznury i drabinę. Zaprowadzono ich na wyznaczone miejsce w okolicy cmentarza, obok domu Franciszka Stręka. Tam kazano im wykopać dół, do którego miały być później złożone ciała pomordowanych. Niemcy zabronili bowiem ich pochówku na cmentarzu. W końcu za stodolą plebańską przed skatowanymi stanął gestapowiec i odczytał komunikat, że *Sąd doraźny – za przestępstwa przeciwko Rzeszy Niemieckiej skazuje na śmierć przez rozstrzelanie następujących bandytów.* Po czym wymienił nazwiska niemal wszystkich przesłuchiwanym. Jak relacjonowano: *Do leżących podszedł oddział gestapo, nad każdym skazanym stał żandarm z karabinem. Na znak oficera SS na konających [...] już ofiarach wykonano wyrok przez strzał w tył głowy.* Ci, którzy przeżyli bestialskie przesłuchanie, mieli być jako pierwsi załadowani na auta i wywiezieni do Krakowa. Na bydłęcym placu odliczono też co dziesiątą osobę, zaznaczając jej kredą na plecach krzyż i w ten sposób wytypowano kolejnych kilkunastu mieszkańców, których zamierzano wywieźć z Sułkowic. Poinformowano, że zatrzymanym daruje się życie, ale ze względu na podejrzenie o udział w akcjach partyzanckich i sabotażowych zostaną zatrzymani i skierowani do pracy. Stłoczonych na furgonetkach więźniów przewieziono do obozu w Płaszowie. W stronę Rynku skierowana została również w tym czasie furmanka, która przywoziła z Harbutowic skatowane ciała czterech innych osób. Po tym, gdy w Harbutowicach Niemcy spędzili mieszkańców pod kościół i kazali im leżeć na ziemi, ktoś spośród uczestników zaczął się modlić na głos do Matki Bożej o ratunek. Chwile grozy przeciągały się, a Niemcy wciąż poszukiwali w wiosce ludzi będących na liście osób

pomagających partyzantce. Gestapowcy jednak nikogo z poszukiwanych nie znaleźli. Zdenerwowani sytuacją Niemcy zaczęli strzelać. Trzy osoby zostały zastrzelone we własnym domu, jednego z mieszkańców potwornie pobito. W pewnym momencie przyjechał kolejny wóz niemiecki i przekazano rozkaz, aby zakończyć rozstrzeliwanie.

Po pacyfikacji zapanowała w Sułkowicach i Harbutowicach wielka żałoba. Nie było rodziny, której nie dotknęłaby ta tragedia. Mieszkańcy jak nigdy dotąd stali się wyjątkowo ostrożni i wrogo nastawieni do okupanta. Zostali też zmuszeni do wybudowania na placu egzekucyjnym wielkiego magazynu z przeznaczeniem na przechowywanie kontyngentów, które znacznie podwyższono.

Ofiary pacyfikacji

W pacyfikacji Sułkowic i Harbutowic zostało zamordowanych i następnie pochowanych w zbiorowej mogile 26 osób. **Byli to z Sułkowic:**

Bargieł Julian lat 24
Bargieł Władysław lat 23
Bernecki Tadeusz lat 32
Biela Bronisław lat 23
Jończyk Franciszek lat 41
Kiebzak Feliks lat 56
Kiebzak Stefan lat 20
Krupa Antoni lat 24
Latoń Jan lat 19
Latoń Józef (sołtys) lat 56
Piechota Jan lat 44
Postawa Jan lat 46
Postawa Stanisław lat 32
Pułka Stefan lat 23
Stokłosa Jan lat 26
Stopka Franciszek lat 30
Szczepaniak Roman lat 29
Szczepaniak Stefan lat 31
Żyłowska Brygida lat 31

z Harbutowic:

Budzoń Zofia lat 46
Hyrlicki Franciszek lat 41
Kluzik Karol lat 37
Twardosz Józef lat 41

przejazdem w Sułkowicach:

Rusin Adam lat 30
Starzyk Zygmunt lat 29

Tekst i grafiki: Maciej Ziembła

Odebrano promesy na zadania realizowane w Gminie Sułkowice

W dniu 05.07.2023 r. Pani Urszula Woźnik-Batko Prezes Towarzystwa Przyjaciół Sułkowic „Kowadło” oraz Zastępca Burmistrza Pan Dariusz Melerowicz odebrali promesy z rąk Iwony Gibas Członka Zarządu Województwa Małopolskiego w ramach otrzymanych dofinansowań z programów przygotowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego w 2023 roku.

W ramach pierwszej promesy Towarzystwo Przyjaciół Sułkowic „Kowadło” otrzymało 7 000,00 zł dofinansowania w ramach programu „Małopolskie Chóry – Małopolska Rozśpiewana” na zadanie w którym zostaną zakupione nowe elementy ubioru dla Chóru Apassionata oraz zostaną zorganizowane warsztaty wokalne dla jego członków. W ramach drugiej promesy Gmina Sułkowice otrzymała dofinansowanie w kwocie 32 000,00 zł na zadanie

realizowane w programie „Kapliczki Małopolski”, w ramach którego zostanie wykonany kolejny etap prac konserwatorskich przy kaplicy pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Sułkowicach na Oblasku, mający na celu wykonanie posadzki, tynków wewnętrznych, elementów wyposażenia wykonanych z piaskowca – kamienny stopień pod mensą ołtarzową oraz drewniany chór muzyczny.

Tekst: Joanna Liszkiewicz, fot.: UMW

Dom Ludowy w Harbutowicach zostanie wyremontowany

W ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków Gmina Sułkowice pozyskała dofinansowanie w kwocie 1.200.000,00 zł na prace remontowo-konserwatorskie Domu Ludowego w Harbutowicach. Obiekt ten pochodzi z 1931 r. i jest wpisany do Gminnej Ewidencji Zabytków

Gminy Sułkowice.

W ramach zadania wykonane zostaną prace zgodnie z opracowanym Programem Konserwatorskim tak, aby budynek mógł odzyskać dawną świetność i służyć społeczności Harbutowic.

Tekst: Paulina Węgrzyn

Rzeczpospolita
Polska

MAŁOPOLSKA

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Gmina Sułkowice przekazała szkołom podstawowym laptopy oraz monitory interaktywne

W dniu 19 lipca 2023 r. miało miejsce uroczyste przekazanie dyrektorom sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach dofinansowania otrzymanego z projektu grantowego pn. „Małopolska Tarcza Antykryzysowa – Pakiet Edukacyjny II. Realizacja wsparcia szkół i placówek oświatowych”. Otrzymane środki pozwoliły na zakup 17 laptopów i 5 monitorów interaktywnych, które trafiły do szkół podstawowych na terenie naszej Gminy.

To już druga edycja projektu pn. „Małopolska Tarcza Antykryzysowa”, mającego na celu podjęcie działań w zakresie pomocy szkołom w walce z zagrożeniami i skutkami pandemii Covid-19, w tym wsparcie realizacji zajęć dydaktycznych w szkołach poprzez wyposażenie ich w narzędzia do nauki zdalnej. Działania wspierające zdalną edukację prowadzone są w Małopolsce w ramach opartego na środkach europejskich Pakietu Edukacyjnego. Projekt współfinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

Tekst: Marta Czarny, fot.: Paulina Węgrzyn

Stowarzyszenie Gospodyń Kalina z Rudnika z dofinansowaniem w ramach konkursu „Zasmakuj w Małopolsce”

Trudno nie dostrzec działalności stowarzyszeń gospodyń na terenie naszej gminy. Panie prezentują swoje umiejętności podczas gminnych imprez, reprezentują naszą gminę w regionalnych konkursach, wystawach, wydarzeniach. Każde stowarzyszenie ma się czym pochwalić, a Panie ze Stowarzyszenia Kalina z Rudnika już niedługo będą mogły pochwalić się realizując projekt pn. „Międzypokoleniowy wieczorek kulinarny”.

Dzięki dobrej współpracy z Referatem Rozwoju Lokalnego i Promocji, który wielokrotnie wspiera organizację pozarządowe podczas aplikowania o środki zewnętrzne Stowarzyszenie pozyskało kwotę 18.101,28 zł. Zostanie ona przeznaczona na organizację smakowitego, regionalnego wydarzenia, które pozwoli wypromować lokalne dania i krzewić tradycje kulinarne na terenie Rudnika i całej gminy. Dodatkowo

MAŁOPOLSKA

kwota ta pozwoli wyposażać Stowarzyszenie w sprzęt kuchenny, który z pewnością posłuży w dalszej działalności.

Gratulujemy wszystkim Członkom Stowarzyszenia!

Tekst: Ewa Garbień, fot.: Magdalena Batog

Powierzenie stanowisk dyrektorskich

W dniu 3 lipca 2023 r. Burmistrz Artur Grabczyk oraz Zastępca Burmistrza Dariusz Melerowicz wręczyli zarządzenia w sprawie powierzenia stanowiska Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sułkowicach Pani Danucie Nykiel oraz stanowiska Dyrektora Zespołu Placówek Oświatowych w Harbutowicach Pani Magdaleny Ćwiklińskiej-Bogdał.

Z tej okazji składamy Paniom serdeczne gratulacje, życząc samych udanych inicjatyw, owocnej współpracy z pracownikami, wychowankami, rodzicami oraz wszelkiej pomyślności i satysfakcji z realizacji zawodowych zamierzeń.

Tekst: red, fot.: Paulina Węgrzyn

Odpowiadamy na potrzeby i wspieramy

Jedną z form wsparcia dla rodzin z dziećmi z terenu gminy Sułkowice jest realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej od kwietnia 2023r. projekt socjalny „Odpowiedzialni rodzice” – Edycja III.

Projekt ten jest odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby rodzin z dziećmi z terenu naszej gminy. Skierowany jest do wszystkich rodzin, zarówno tych które potrzebują wsparcia w realizacji swoich zadań, jak też tych, które chciałyby pogłębić wiedzę na tematy związane z potrzebami, problemami dzieci, zagrożeniami na jakie dzieci są narażone oraz znaczeniem rodziny w życiu dziecka. Odpowiedzialni rodzice szukają odpowiedzi na nurtujące ich pytania czy pojawiające się wątpliwości, a w momencie wystąpienia trudności szukają wsparcia, by nie dopuścić do pogłębienia się problemu. Projekt „Odpowiedzialni Rodzice” takie wsparcie oferuje.

Celem projektu jest wsparcie rodzin w prawidłowym funkcjonowaniu, m.in. w zakresie radzenia sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą, w zakresie zwiększenia kompetencji rodzicielskich, wzmocnienia więzi rodzinnej, ale też w zakresie uwrażliwienia rodziców na zagrożenia które mogą pojawić się w życiu dziecka. W ramach projektu zatrudnieni są tacy specjaliści jak psycholog, psychoterapeuta, logopeda, socjoterapeutka- pedagog, specjalista pracy z rodziną (mediator, edukator).

Rodziny mogą skorzystać z następujących form wsparcia: warsztaty komunikacji społecznej dla dzieci i rodziców (zajęcia z psychologiem), porady małżeńskie/ rodzinne, zajęcia edukacyjne – jak być lepszym ojcem, zajęcia edukacyjne z zakresu wad wymowy, szkolenia/prelekcje

dla rodziców i nauczycieli prowadzone na terenie placówek oświatowych. Do chwili obecnej 34 osoby skorzystały i nadal korzystają ze wsparcia specjalistów w ramach spotkań indywidualnych (warsztaty, porady, zajęcia edukacyjne) natomiast w szkoleniach/prelekcjach uczestniczyło dotychczas 178 rodziców i nauczycieli. Szkolenia odbyły się już w trzech placówkach oświatowych tj. w Rudniku, Biertowicach i Krzywaczce. Planowane są jeszcze 4 spotkania – w Szkole Podstawowej nr 1 w Sułkowicach, w Szkole Podstawowej nr 2 w Sułkowicach, w ZPO w Harbutowicach oraz w ZSZIO w Sułkowicach. Szkolenia te cieszą się dużym zainteresowaniem. Prowadzone są przez osobę posiadającą wysokie kwalifikacje i bogate doświadczenie w pracy z dziećmi i młodzieżą, specjalistkę z dziedziny socjoterapii i pedagogiki. Podczas spotkań poruszane są ważne zagadnienia związane m.in. z zagrożeniami jakie mogą pojawić się w życiu dziecka, przedstawiane są aktualne statystyki dotyczące różnych niebezpiecznych zachowań dzieci i młodzieży (samookaleczenia, próby samobójcze, samobójstwa) oraz omawiane najczęstsze przyczyny tych zachowań. Poruszane zagadnienia poparte są licznymi przykładami z bieżącej praktyki zawodowej osoby szkolącej, przez co wyraźnie wybrzmiewa wielkość i powaga problemów z jakimi styka się czy też może się zetknąć wiele rodzin. Głównym celem tych szkoleń jest uwrażliwienie i pogłębienie wiedzy rodziców, opiekunów na temat potrzeb dzieci, zadań rodziców, znaczenia rodziny, jej klimatu, budowania więzi i relacji, zagrożeń jakie mogą pojawić się w życiu dziecka. Prelegentka duży nacisk kładzie na uświadomienie rodzicom

i wychowawcom, faktu, że skuteczność wychowania w znacznym stopniu zależy od osoby wychowującego czyli od nich samych, uświadamia, że aby zmienić dziecko, często należy zacząć od zmiany samego siebie. Dowodem na trafność tematyki szkoleń z aktualnie pojawiającymi się problemami są pozytywne opinie wyrażone przez osoby uczestniczące w szkoleniu (rodziców, nauczycieli, dyrektorów) oraz prośba o cykliczność tego typu przedsięwzięć. Projekt będzie trwał do końca listopada 2023 r.

Dużym zainteresowaniem cieszy się też Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023, który finansowany jest ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Program kierowany jest do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Program realizowany jest w dwóch formach:

- w formie pobytu dziennego, który polega na wsparciu opiekuna osoby z niepełnosprawnością w miejscu zamieszkania, w wymiarze 240 godzin rocznie. Z tej formy wsparcia korzysta obecnie 9 osób (maksymalna ilość osób, które mogą skorzystać z tej formy w 2023 r.).
- w formie pobytu całodobowego w ośrodku/placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym w wymiarze 14 dni. Skorzystanie z tej formy wsparcia zadeklarowało 6 osób (maksymalnie 7 osób może skorzystać z tej formy w 2023 r.).

Korzystanie z programu jest całkowicie bezpłatne. Wszystkie osoby chętne do skorzystania z tej formy wsparcia, w roku 2024 prosimy o kontakt z Ośrodkiem Pomocy Społecznej pod nr tel. (12) 272 50 20.

Jak o programie wypowiadają się sami uczestnicy? (relacja z rozmowy z jedną z uczestniczek Programu „Opieka wytchnieniowa”, która została przeprowadzona w dniu 14.06.2023r.)

OPS: Dlaczego warto korzystać z tej formy wsparcia, co ten program wniósł do życia Pani rodziny?

Uczestniczka: Jak sama nazwa wskazuje jest to opieka wytchnieniowa. Ja jestem mamą 14-letniego, niepełnosprawnego chłopca, który jest całkowicie

zależny od nas, nie porusza się, nie mówi.

Pani opiekunka, która przychodzi do nas daje nam to wytchnienie. Bardzo dobrze zajmuje się naszym synem, potrafi odpowiadać na wszystkie jego potrzeby. Nasz syn lubi spacerować, bardzo często zabiera go na spacer, czyta mu książki, potrafi go nakarmić. Rzeczywiście to wsparcie jest dla nas takim dużym wytchnieniem. W tym czasie chodzimy z mężem np. na zajęcia tanga argentyńskiego. Myślę, że my jako małżeństwo bardzo potrzebujemy takiego czasu spędzonego tylko we dwoje, właśnie w takim odciążeniu kiedy zapominamy o wszystkich trudach i obowiązkach związanych z opieką nad naszym synem.

Czas, kiedy przychodzi do nas opiekunka możemy poświęcić też naszym starszym dzieciom. Dzięki temu np. udaje nam się pojechać w góry. Nasza córka bardzo lubi wędrować po górach, a niestety większość szlaków, nie jest przystosowana dla osób niepełnosprawnych, poruszających się na wózkach. Jest to po prostu taki czas, który możemy dać tylko naszej córce, tylko naszemu starszemu synowi, tak żeby te nasze relacje były ciągle dobre i bliskie.

OPS: Czy poleciłaby Pani taką formę pomocy osobom, rodzinom znajdującym się w podobnej sytuacji?

U: Tak, bardzo polecam, bo oprócz tego, że opieka nad osobą niepełnosprawną wiąże się z dużym obciążeniem fizycznym, to jednak obciążenie psychiczne, emocjonalne jest o wiele większe. Wbrew pozorom i potrzeba takiego oddechu jest bardzo ważna dlatego, że później człowiek wraca z nowymi siłami, z nowymi zasobami, które pozwalają na dalsze zajmowanie się naszym synem i ta opieka po prostu daje nam to wytchnienie i pozwala nam ciągle zachowywać siły do tej codziennej czasem bardzo trudnej rzeczywistości.

OPS: Skąd pozyskała Pani informacje o Programie?

U: O tym, że można skorzystać z takiej formy pomocy dowiedzieliśmy się z Internetu, a konkretnie mówiąc ze strony internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Sułkowicach.

*Tekst: Agnieszka Flaga,
Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Sułkowicach*

Niesiemy pomoc osobom z niepełnosprawnościami i ich rodzinom

W okresie wakacyjnym Stowarzyszenie Wspomagania Osób Niepełnosprawnych „Kolonія” przy współpracy z Urzędem Miejskim w Sułkowicach realizowało projekt pn. „Niesiemy pomoc osobom z niepełnosprawnościami i ich rodzinom”.

W ramach zadania zorganizowano zajęcia terapeutyczne oraz fizjoterapeutyczne dla pięciu podopiecznych Stowarzyszenia Kolonia. Zajęcia terapeutyczne objęte zostały opieką wykwalifikowanych specjalistów, pracujących na co dzień z osobami z różnymi dysfunkcjami. Podczas spotkań, które odbywały się w użyczonych pomieszczeniach Klubu Senior+, uczestnicy aktywnie spędzali czas doskonaląc małą i dużą motorykę, testując

wiele ciekawych technik terapii manualnej oraz ćwicząc pod okiem fizjoterapeuty.

Głównym celem projektu było wsparcie rodzin osób z niepełnosprawnościami, sprawujących całkowitą, 24-godzinną opiekę nad tymi osobami, które nie biorą udziału w zajęciach odbywających się w specjalistycznych ośrodkach. Dzięki temu rodzice zyskali czas potrzebny na załatwienie niezbędnych spraw oraz odpoczynek. Zadanie publiczne z zakresu pomocy społecznej było współfinansowane ze środków Wojewody Małopolskiego.

Tekst: Paulina Węgrzyn

Informacja w zakresie segregacji odpadów

Szanowni Państwo, przypominamy iż zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, segregacja odpadów komunalnych jest obowiązkiem każdego mieszkańca. Na terenie Gminy Sułkowice został wdrożony jednolity system segregacji odpadów, w związku z czym przypominamy, że odpady komunalne, należy zbierać w sposób selektywny do odpowiednich worków:

- a) brązowych oznaczonych napisem „Bio” – bioodpady,
- b) niebieskich oznaczonych napisem „Papier” – papier i makulatura,
- c) żółtych oznaczonych napisem „Tworzywa sztuczne, metal” – tworzywa sztuczne, metal, tekstylia, odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
- d) zielonych oznaczonych napisem „Szkło” – szkło,
- e) czarnych oznaczone napisem „Popiół, żużel” – popiół i żużel.

Natomiast odpady zmieszane do pojemników.

W przypadku stwierdzenia przez podmiot odbierający nieprawidłowej segregacji odpadów komunalnych, odpady nie zostaną odebrane.

Jeżeli taka sytuacja się powtórzy, Gmina zobowiązana będzie naliczyć podwyższoną stawkę za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych właścicielowi nieruchomości bądź zarządcy nieruchomości.

Worki niezawiązane również nie będą odbierane.

Z przekazanych w ostatnim czasie przez podmiot odbierający informacji wynika, że mieszkańcy gminy wykorzystują worki do segregacji odpadów niezgodnie z ich przeznaczeniem. Przypominamy, iż taka praktyka jest zabroniona.

Tekst: Urszula Syrek

Mały Strażak w górach

W czasie weekendu 15-16 lipca br. Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza w Sułkowicach przebywała na 2-dniowym obozie szkoleniowym. Grupa wzięła udział w szkoleniach teoretycznych i praktycznych realizowanych przez TOPR, GOPR i WOPR. Spędziliśmy czas w górach, w wodzie, odwiedziliśmy bazę TOPR-u i zapoznaliśmy się z pracą ratowników, którzy na co dzień latają i ratują turystów charakterystycznym czerwono-białym śmigłowcem „Sokół”, który widzimy w Tatrach. Dzieci i młodzież mogły spróbować swoich sił przechodząc mostem linowym nad przepaścią oraz wykonać 50 metrowy zjazd na tyrolce (linie zawieszonej pomiędzy drzewami). Pierwszego dnia dzieci wspięły się do bazy szkoleniowej na Lubogoszcy, a drugiego dnia na Kopieniec Wielki w Tatrach. W ramach szkolenia wodnego drużyna została zapoznana z zasadami bezpieczeństwa i zasadami udzielania pierwszej pomocy w wodzie. Program zrealizowaliśmy w 100%. Wszyscy zmęczeni, ale szczęśliwi wrócili bezpiecznie do domu i chyba nikt tego dnia nie miał problemu z zaśnięciem. W ramach zadania została zakupiona torba ratownicza dla MDP oraz bluzy dla uczestników szkolenia. Obóz został dofinansowany z WFOŚiGW w Krakowie w kwocie 10 716,35 zł. Koszt całkowity to 25 106,35 zł - różnica została sfinansowana ze środków własnych OSP Sułkowice.

Tekst i fot.: Jakub Świątłor

Zielony kącik ekodoradcy

PROGRAMY EDUKACJI EKOLOGICZNEJ W GMINIE SUŁKOWICE

W roku 2023 dzięki wsparciu finansowemu z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki zostały uruchomione trzy programy z zakresu edukacji ekologicznej na terenie Gminy Sułkowice.

- Ekomaniały w Gminie Sułkowice – projekt w ramach którego zrealizowane zostały warsztaty z zakresu szeroko pojętej ekologii (ochrona powietrza, wody, gleby, segregacja odpadów it.) dla dzieci we wszystkich klasach szkół podstawowych i przedszkoli na terenie naszej gminy – podczas których najmłodsi mieszkańcy naszej gminy mogli uzyskać wiedzę na temat istotności zagadnień ekologicznych oraz tego jak dbać o nasze środowisko naturalne. Zrealizowaliśmy także wyjazdowe warsztaty z zakresu edukacji ekologicznej

w obszarze ochrony pszczół. W ramach projektu mieszkańcy wzięli udział w zajęciach warsztatowych w interaktywnym muzeum pszczelarstwa APILANDIA, gdzie uzyskali wiedzę w zakresie ważności pszczół dla ekosystemu oraz wykonali własne świece z wosku pszczelego. W ramach projektu zrealizowaliśmy również konkurs: "Formy ochrony przyrody w Gminie Sułkowice", w ramach którego najmłodsi i ci trochę starsi mieszkańcy gminy mogli poznać formy ochrony przyrody znajdujące się w naszej małej ojczyźnie. Wszyscy zapisani uczestnicy otrzymali zestaw startowy. Projekt nadal trwa! Kolejne działania, jakie będziemy w ramach niego podejmować to m.in. warsztaty

dotyczące ochrony lasów oraz warsztaty ekologiczne dla mieszkańców.

- Wielka lekcja ekologii w Gminie Sułkowice – III edycja – projekt ma na celu zwiększanie świadomości ekologicznej szczególnie wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy Sułkowice. W ramach projektu zaplanowano realizację zadań w każdej z placówek szkolnych z terenu Gminy Sułkowice. Finalnym produktem realizacji poszczególnych działań będą stoiska edukacyjne każdej szkoły, które zostaną zaprezentowane podczas III Targów Ekologicznych. Dodatkowo przewidziano dwa konkursy ekologiczne: konkurs na zielnik drzew i krzewów dla dzieci z klas 1-3 oraz konkurs na zwierzę z recyklingu dla klas 4-8.
- Szkoła Ekoprzyszłości - nowoczesna ekopracownia w Gminie Sułkowice – w ramach projektu zaplanowano stworzenie pracowni edukacji ekologicznej, wyposażonej w najnowsze rozwiązania techniczne i technologiczne (m.in. okulary VR, tablica interaktywna). Otrzymane środki pozwoliły na stworzenie ekopracowni w Szkole Podstawowej nr 2 w Sułkowicach, która została kompleksowo wyposażona zarówno w meble jak i szeroką gamę pomocy dydaktycznych do prowadzenia lekcji w zakresie ekologii.

OBOWIĄZKI DLA WŁAŚCICIELI SZAMB I PRZYDOMOWYCH OCZYSZCZALNI

W związku z nowelizacją ustawy z dnia 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz innych ustaw, gminy są zobowiązane do kontroli zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.

Burmistrz Gminy Sułkowice przypomina, że obowiązkowe jest posiadanie umów na odbiór nieczystości z podmiotem uprawnionym oraz dokumentów potwierdzających wywóz nieczystości tj. faktura/rachunek.

Tekst: Patrycja Bujas

SPRAWY URZĘDOWE

KOLEJNA „AKCJA LATO” ZAKOŃCZONA

W dniach od 3 do 21 lipca 2023 r. 209 uczestników z Gminy Sułkowice wzięło udział w „AKCJI LATO 2023”. Trzy tygodnie zabaw, gier, wycieczek i wspólnie spędzonego czasu, na który wszyscy z wytęsknieniem czekaliśmy, przebiegły w miłej, przyjacielskiej i bezpiecznej atmosferze.

Akcję rozpoczęliśmy od spotkania z Kierownikiem Posterunku Policji w Sułkowicach asp. Tomaszem Wajdą, który przypomniał dzieciom, we wszystkich miejscowościach, zasady bezpiecznego wypoczynku, jak prawidłowo poruszać się po drodze i jak odpowiedzialnie zachowywać się nad wodą. Na warsztatach profilaktycznych „CUDER” prowadzonych przez profilaktyków Panią Katarzynę Świerzewską i Pana Piotra Pitałę dotyczących ciała, emocji, rozumu i budowania więzi można było dowiedzieć się z jakich obszarów składa się człowiek, jak rozpoznawać i panować nad emocjami oraz jak dbać o własne ciało i rozum. Dzieci podczas ćwiczeń uczyły się osławiania złości,

pozytywnej komunikacji, ćwiczyły budowanie właściwych relacji z innymi oraz wzmacniały swoją samoocenę wyjaśniając pojęcia sfer ciała, umysłu, ducha, emocji, relacji i zagrożeń. Podczas zajęć dowiedziały się jak duże znaczenie w życiu człowieka ma pasja i kierowanie się właściwymi wzorcami oraz jak wzmocnić chęć poszukiwania sensu życia. Celem programu było wzmocnienie czynników chroniących uczniów przed szeroką gamą zagrożeń. Podczas spotkania edukacyjnego z Panią Joanną Gaździk Pracownikiem Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Myślenicach zgromadzeni dowiedzieli się czym jest zdrowie, jak prawidłowo odżywiać się i jak dbać o aktywność fizyczną zwłaszcza latem, wykonując różne ćwiczenia. W ramach trwania Tygodnia Higieny Rąk przypomniała również o zasadach higieny osobistej.

Na zajęciach stacjonarnych w placówkach wykonywaliśmy prace plastyczne i manualne m.in. makaronowe ZOO, podwodny świat, moje marzenia, ptaszki z włóczki, origami i wiele innych. Bawiliśmy się w halach gimnastycznych, braliśmy udział w olimpiadzie sportowej i innych zajęciach sportowych prowadzonych przez instruktora Pana Krzysztofa Majoche. Graliśmy w siatkową piłkę plażową, bawiliśmy się na placach zabaw i w piasku. Mogliśmy korzystać z różnorodnego sprzętu sportowego oraz ping-ponga, cymbergaja, piłkarzyków, Twistera XXL oraz głośnika z karaoke. Układaliśmy puzzle, klocki, słomki i kubki. W salach chętnie graliśmy w gry stolikowe oraz planszowe. Dużo czasu poświęciliśmy profilaktyce. Panie w grupach rozmawiały z dziećmi o działaniach profilaktycznych oraz wykonały plakaty z zakresu uzależnień od alkoholu, papierosów, narkotyków i dopalaczy. Został także zorganizowany indywidualny konkurs profilaktyczny pt. „Żyję zdrowo, więc nie ulegam nałogom”. Zadanie polegało na wykonaniu pracy plastycznej dowolną techniką na temat uzależnień według interpretacji dziecka. Prace przedstawiały m.in. skutki sięgania po używki, alternatywne formy spędzania czasu wolnego zarówno pozytywne jak i te negatywne, oraz pokazywały czym dla dzieci jest zdrowie. Zabawy ruchowe, grupowe, z chustą Klanza wprowadzały dzieci w wesołą nastrój, angażowały do rywalizacji i pokonywania swoich słabości. Uczestnicy podczas „MAM TALENT” mogli zaprezentować swoje zdolności i nauczyć się zdrowej rywalizacji. Chętnych do pokazania swoich uzdolnień było bardzo wielu. Podziwialiśmy występy taneczne, wokalne, gimnastyczne, magiczne, plastyczne oraz logiczne. W czasie akcji odwiedziliśmy 3 województwa (małopolskie, śląskie oraz świętokrzyskie) a w tym:

- 5 oraz 20 lipca – kąpielisko w Nieznanowicach,
- 6 lipca – piesza wycieczka konfederacką ścieżką w Harbutowicach prowadzona przez Panią przewodnik Paulinę Węgrzyn, która opowiadała

o najatrakcyjniejszych pod względem przyrodniczo-krajobrazowym terenach oraz najważniejszych historycznie miejscach w Harbutowicach. Zatrzymaliśmy się m.in. w Lesie Groby przy mogiłach konfederatów barskich przy kaplicy św. Michała, przy Starym Dębnie – pięknym punkcie widokowym, z którego rozpościerał się widok na Gminę Sułkowice, przy pomniku Badeniego i Sanguszki oraz na Krowiej Górze – celu naszej wycieczki. Na miejscu druhowie z OSP Sułkowice w tym Komendant Gminny OSP Rafał Kurek oraz strażacy Gabriela Bochenek oraz Michał Kiebzak przygotowali dla nas ognisko i upiekli pyszne kiełbaski, które szybko zniknęły po wyczerpującym spacerze. Odwiedził nas także Burmistrz Gminy Sułkowice Pan Artur Grabczyk, który przywitał się z uczestnikami akcji, pogratulował wytrwałości w dotarciu do celu oraz wykonał z uczestnikami akcji pamiątkowe zdjęcie,

- 7 lipca – wycieczka autokarowa do Rabkolandu - wzięliśmy udział w warsztatach „Krucabomba – jak zostać wynalazcą”. Poznaliśmy historię szalonego wynalazcy Krucabomby i jego zabawnych pomocników, jakimi są Owce Ireny. Zajęcia były kreatywną formą zabawy i rozbudziły w każdym dziecku Małego Wynalazcę. Dzieci własnoręcznie wykonały owieczkę a następnie udały się do parku rozrywki gdzie korzystały z różnych sfer rozrywki: Machinarium, Góralsko Dżungla, Strefa Cyrkowa, Wioska Wikingów, Dolina Trzmiela czy Farma Ciocia Maryni;
- 11 i 12 lipca – wycieczka autokarowa do Sandomierza – spacerując po rynku zwiedzanie zaczęliśmy od Bramy Opatowskiej, jednej z 4 zachowanych bram wjazdowych do Sandomierza z XIV wieku. Po pokonaniu schodów na tarasie widokowym podziwialiśmy zachwycający widok na Sandomierz i okolice. Następnie przeszliśmy Podziemną Trasą Turystyczną, gdzie korytarze pełniły rolę piwnic kupieckich. Zatrzymaliśmy się nawet przy wejściu do komisariatu z serialu „Ojciec Mateusz”, z czego wszyscy byli bardzo zadowoleni. Odwiedziliśmy również zbrojownię, gdzie rycerz Łukasz zapoznał nas z tajnikami szkoły rycerskiej. Podziwialiśmy Zamek Królewski w Sandomierzu, kościół św. Jakuba oraz ratusz. Na rejs statkiem po Wiśle podążaliśmy wąwozem lessowym a wcześniej przechodziliśmy przez Ucho Igielne czyli Furtę Dominikańską wzniesioną w połowie XIV w.,
- 13, 14 i 17 lipca – wycieczka autokarowa do Termy Gorce oraz Spacer w Gorcach – kąpiel w wodzie termalnej i wodny masaż w jacuzzi działają odprężająco, redukują poziom stresu a nawet korzystnie wpływają na jakość snu. Dzieci chętnie bawiły się w wodzie i były zachwycone możliwością

korzystania z różnych atrakcji. W Centrum Przyrodniczo-Edukacyjnym „Brama w Gorce” poznawaliśmy sekrety Karpackiej Puszczy, dowiedzieliśmy się jacy leśni lokatorzy mieszkają w Gorcach, przeszliśmy tunelem podziemnym, wyszliśmy na dwie wieże widokowe gdzie podziwialiśmy wspaniałe widoki i okolicę z góry. W pawilonie edukacyjnym - miejscem wypełnionym ciekawostkami, wiedzą i świetną zabawą wszystkimi zmysłami korzystaliśmy z interaktywnych gier, wykonując różne ciekawe zadania,

- 18 i 19 lipca – wycieczka autokarowa do Ogródzieńca – zwiedzanie zaczęliśmy od Pustyni Błędowskiej największego w Polsce obszaru lotnych piasków, leżącym na pograniczu Wyżyny Śląskiej i Wyżyny Olkuskiej. Następnie udaliśmy się do Zamku Ogródzieniec jednego z najbardziej imponujących i malowniczych na Szlaku Orlich Gniazd. Zbudowany na skałach i wśród skał wapiennych, daje świadectwo o wielkim kunszcie dawnych budowniczych. Usytuowany został na najwyższym wzniesieniu jurajskim, Górze Janowskiego – 515,5 m n.p.m., skąd był i jest dobrze widoczny w całej okolicy. W Parku Doświadczeń Fizycznych mogliśmy skorzystać

z 47 urządzeń, dzięki którym dowiedzieliśmy się jak działają podstawowe prawa fizyki. W Parku Miniatur podziwialiśmy Szlak Orlich Gniazd, czyli zamków i najważniejszych obiektów budowlanych odzwierciedlonych w skali 1:25 rozciągający się od Krakowa, aż po Częstochowę. Makiety zamków i warowni odtworzone zostały zgodnie z prawdą historyczną.

Na zakończenie „AKCJI LATO – 2023” dzieci mogły obejrzeć przedstawienie profilaktyczne w formie śpiewanej, w której bardzo chętnie brały udział. W ostatnim dniu ogłoszono wyniki konkursu profilaktycznego oraz wręczono nagrody laureatom we wszystkich miejscowościach.

Pogoda dopisała. Było twórczo, rekreacyjnie, krajoznawczo, a przede wszystkim bardzo wesoło. Dziękujemy wszystkim, którzy przyczynili się do tego aby ten czas, wolny od szkoły, przebiegł bezpiecznie, wesoło i twórczo.

Do zobaczenia w przyszłym roku!

*Kierownik Świetlicy Środowiskowej w Sułkowicach
Bernadeta Żurek*

III Gminny Turniej Siatkówki Plażowej

Przeszło 25 lat temu Międzynarodowy Komitet Olimpijski wpisał siatkówkę plażową na listę dyscyplin olimpijskich. W klasycznej plażówce drużyna składa się z dwóch zawodników, nie ma trenera, jedynie kapitana zespołu. W całej Europie i w Polsce ma ona swoich wielbicieli, również i na naszym podwórku. W sobotę 22 lipca br. miłośnicy siatkówki mieli okazję zaprezentować swoje umiejętności w III Gminnym Turnieju Siatkówki Plażowej. Turniej stanowił atrakcję rekreacyjną Gminy Sułkowice. Zespoły składały się z 5 zawodników, z rezerwowym graczem łącznie. Do turnieju przystąpiło 12 drużyn z czego 3 zakwalifikowały się do wielkiego finału. I miejsce uzyskał zespół „Brzezie Team”, II miejsce „GKS Awruk”, III miejsce „Kowale”. Turniej trwał aż do

późnych godzin popołudniowych. Gracze wykazali się doskonałymi umiejętnościami i wielką sportową pasją. Nagrody zwycięskim drużynom wręczył Burmistrz Gminy Sułkowice. Zawodnikom kibicowali zgromadzeni sympatycy piłki plażowej. Pogoda na szczęście dopisała, pozwalając wszystkim cieszyć się tą słoneczną dyscypliną.

Tekst: Magdalena Batog, fot: Joanna Liszkiewicz

Grecka przygoda naszych uczniów

W terminie 17.04 – 12.05.2023 r. odbyły się zagraniczne praktyki zawodowe uczniów klas czwartych technikum, realizowane w ramach projektu finansowanego ze środków Unii Europejskiej na zasadach programu Erasmus+ sektor Kształcenie i Szkolenia Zawodowe Akcja 1. Mobilność Edukacyjna. Na mobilność do greckich przedsiębiorstw wyjechało 20 uczniów z dwoma nauczycielami. W projekcie wzięli udział uczniowie klas czwartych Technikum Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Sułkowicach, kształcących się w zawodach: technik żywienia i usług gastronomicznych, technik mechatronik i technik mechanik.

Praktyki zawodowe w Grecji poprzedziła rekrutacja uczestników projektu oraz intensywne przygotowania do wyjazdu w formie zajęć psychologiczno-pedagogicznych, zajęć z kulturoznawstwa a także przygotowaniem językowym, w ramach którego uczniowie szlifowali swoje umiejętności komunikacyjne w zakresie języka angielskiego oraz stawiali swoje pierwsze kroki ucząc się podstaw języka greckiego.

W niedzielę 17 kwietnia 2023 roku pokonując granice: słowacką, węgierską, serbską, macedońską i grecką po 22 godzinnej podróży przybyliśmy do przepięknie położonego kompleksu hotelowego CronwellPlatamon Resort w Platamonas. Ośrodek położony jest tuż nad Morzem Egejskim, w pobliżu mitologicznej siedziby bogów Olimpu.

Każda z grup mobilnych posiadała harmonogram praktyk zawodowych, według którego realizowano zadania zgodnie z podstawą programową dla każdego zawodu. Uczniowie technikum żywienia i usług gastronomicznych odbywali praktyki w sali restauracyjnej hotelu PoseidonPalace i CronwellPlatamon Resort w Platamonas obsługując gości, gdzie dbali o przygotowanie stołów do posiłków, właściwy wygląd wydawanych dań, poznawali tajniki kuchni greckiej przygotowując różne dania oraz sprząтали po skończonym posiłku. Nasi uczniowie do perfekcji opanowali obsługę gości sprawnie nakrywając do stołów, uzupełniając na bieżąco brakujące produkty, a także zajmując się sprzątaniem ze stołów i odnoszeniem brudnych naczyń do kuchni. Dla gastronomów został zorganizowany kurs baristyczny oraz warsztaty kuchni greckiej. Kurs baristyczny pozwolił poznać jak przygotować greckie kawy: Frappe, Freddo Espresso, Freddo Cappuccino i kawę grecką. Podczas warsztatów kuchni greckiej młodzież uczyła się jak powstają domowe greckie wypieki, jak przygotowywać potrawy z owoców morza oraz ryb, a także poznała tajniki przygotowania pizzy.

W ramach wyjazdów zawodoznawczych, uczestnicy projektu odwiedzili regionalną fabrykę sera feta, gdzie zapoznali się z procesem tworzenia greckich serów oraz grecką rodzinną winnicę, dzięki czemu mieli okazję poznać etapy produkcji wina.

Grupa mechaników i mechatroników uczyła się projektowania i instalacji inteligentnych domów. W interdyscyplinarnych grupach pracowali nad projektem Eco Smart House, a efektem końcowym było stworzenie strony internetowej dotyczącej szczegółów oferty inteligentnych domów oraz prezentacja efektów pracy zespołów (przedstawienie projektu Smart House). Podczas praktyk w Grecji uczniowie brali udział w kilkudniowych zajęciach z robotyki, podczas których zajmowali się obsługą oprogramowania, budową mobilnych robotów, a po zakończeniu montażu przeprowadzali testy mobilności robotów. Nauka programowania i robotyki daje szansę kreatywnie rozwijać strefę intelektualną nie tylko pod względem analitycznym, technicznym,

logicznym, ale także abstrakcyjnym i kreatywnym. Uczniowie Technikum Mechanicznego zapoznawali się z dokumentacją techniczną, założeniami produkcyjnymi oraz organizacyjnymi działów: obróbki ręcznej, montażu obrabiarek oraz kontroli jakości wykonanych prac. Na zajęciach praktycznych projektowali model części/bryły w programie wspomagającym projektowanie 3D design CoolAlbar. Po wymodelowaniu bryły, przy użyciu programu Cura, uczniowie wygenerowali program będący G - kodem dla drukarki 3D. Efektem prac był uzyskany wydruk. Grupa mechaników i mechatroników wizytowała również greckie zakłady produkcyjne m.in. grecki zakład wulkanizacyjny, gdzie dowiedzieli się jak bieżnikować opony a także stację diagnostyki pojazdowej, w której uczestniczyli w zajęciach z rozpoznawania elementów składowych maszyn i urządzeń mechanicznych.

Oprócz zdobywania nowych umiejętności zawodowych, w czasie czterotygodniowego pobytu na praktykach, realizowany był bogaty program kulturowy, który umożliwił poznanie historii, kultury i zwyczajów Grecji. Poznawaliśmy Grecję, jej zabytki i tradycje oraz piękno przyrody. Codziennie kosztowaliśmy tradycyjnych potraw greckich, które serwowano w hotelowej restauracji. Poznaliśmy typowe dania greckie takie jak: moussaka, souvlaki, pastisio, sałatka grecka (choriatiki), pita, tzatziki, faszerowane warzywa (gemista) i wiele innych. Mieliśmy też warsztaty tańców greckich, podczas których pod czujnym okiem Greka wspólnie uczylimy się kroków i figur ze znanych w Grecji tańców. Uczestnicy programu byli na kilku wycieczkach turystyczno-krajoznawczych. Zwiedzili m.in. Saloniki - drugie pod względem wielkości miasto w Grecji, kompleks skalnych klasztorów w Meteorach i ruiny starożytnego miasta w Dion. Pieszko odkrywali uroki pobliskich miejscowości Platamonas, Litorchoro i Stary Panteleimon znajdujących się u podnóża Olimpu. Niezapomnianym przeżyciem był rejs statkiem na wyspę Skiathos i plażę Koukounaries. Podczas rejsu na statku kapitana Kostasa panowała wymienita zabawa połączona z nauką Zorby.

W czasie wolnym uczestnicy projektu brali udział w licznych zajęciach rekreacyjno-sportowych. Odbyło się wiele konkursów i gier terenowych, między innymi turniej piłki nożnej, koszykówki i zawody pływackie. Uczniowie wzięli też udział w grach terenowych polegających na wykonaniu zadań w grupach, między innymi mieli znaleźć greckie flagi, a następnie zrobić sobie na ich tle jak najwięcej zdjęć, ozdobić kamień, odnaleźć zabytki w Salonikach, czy nauczyć Greków polskiego łańca językowego.

Piękna pogoda i usytuowanie hotelu, w którym mieszkaliśmy w pobliżu plaży, umożliwiały codzienne plażowanie i kąpiele w morzu. W hotelu mogliśmy korzystać z basenów zewnętrznych i wewnętrznego oraz

siłowni. Do dyspozycji mieliśmy boiska do piłki nożnej i koszykówki oraz salę konferencyjną, gdzie organizowaliśmy dyskoteki.

Po zakończonych praktykach zawodowych wszyscy uczestnicy uzyskali certyfikaty zdobytych umiejętności oraz Europass-Mobilność, które potwierdzają kwalifikacje zawodowe, podnoszą konkurencyjność ich posiadaczy na europejskim rynku pracy i stanowią cenną przepustkę do efektywnego poszukiwania pracy. Udział w praktykach zawodowych był ważnym i przydatnym doświadczeniem życiowym dla uczestników mobilności. Czas praktyk to był niesamowity czas i możliwość zdobycia nowych umiejętności. Udział w programie miał za zadanie ułatwić uczniom m.in. praktyczne wykorzystanie teoretycznej wiedzy zdobytej w trakcie nauki szkolnej, zdobycie doświadczenia w zawodzie, poznanie nowoczesnych standardów w europejskiej branży gastronomicznej, mechatronicznej i mechanicznej, podniesienie kompetencji językowych w zakresie angielskiego, czy też wsparcie rozwoju osobistego i zawodowego. Pozwolił im również nabyć umiejętności społeczne, poszerzył ich światopogląd, otworzył na nowe kultury i zaszczepił chęć poznawania. Nauka połączona z praktyką, zabawą, w klimacie europejskiej mobilności, to wyjątkowe przeżycie dla wszystkich uczestników programu Erasmus +. Nasza szkoła jest dumna, że uczniowie, którzy wyjechali na praktyki Erasmusa, świetnie poradzili sobie z powierzonymi im zadaniami. W czwartek, 1 czerwca 2023 r. w ZSZiO w Sułkowicach odbył się „Dzień Grecki”. W tym dniu zostały podsumowane tegoroczne praktyki zawodowe dla uczniów klas czwartych technikum.

Podczas podsumowania praktyk zostały przedstawione cele, miejsca praktyk, zajęcia kulturowe, wycieczki oraz czas wolny uczniów. Nie zabrakło pięknie wykonanych przez uczniów utworów muzycznych takich jak: „Zorba i Ty” oraz pokazu tańca „Zorba”. Goście i uczestnicy Dnia Greckiego częstowali się smakołykami kuchni greckiej. Na koniec zostały wręczone uczniom i nauczycielom certyfikaty uczestnictwa w projekcie.

Tekst i fot.: Joanna Gubała

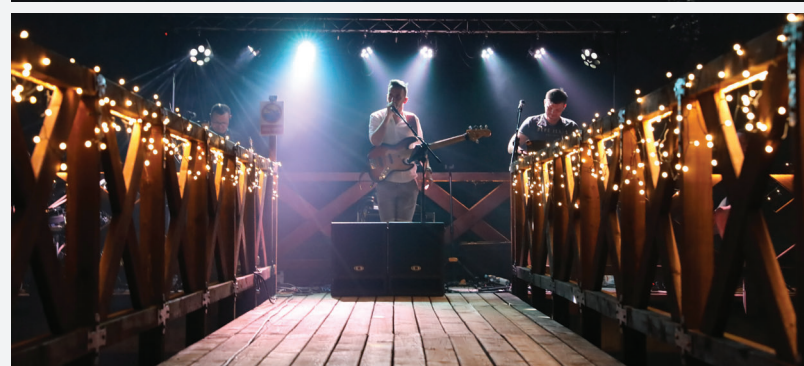

Chillout nad Zalewem

Lato w pełni, a ciepły, sierpniowy wieczór to doskonały czas, aby odpocząć i zrelaksować się przy muzyce w pięknych okolicznościach przyrody. „Chillout nad Zalewem” to pierwsza tego typu muzyczna propozycja, która w niedzielę 20 sierpnia br. zgromadziła tłumy nad naszym zalewem. Wieczór umilił fantastyczny Zespół Espresso, który zaprezentował znane polskie i zagraniczne przeboje muzyczne, przy których można było również potańczyć. W przerwie koncertu uczestnicy mogli obejrzeć fireshow przygotowany przez teatr ognia Tesserakt. Tańce z ognistymi kulami oraz ogniście oddechy pozostawiły niezapomniane wrażenia na wszystkich widzach. Obsługą gastronomiczną imprezy zajęli się druhowie OSP Biertowice, serwując pyszne ciasta, lody oraz przysmaki z grilla.

Pozytywny odbiór wydarzenia z pewnością wpłynie na to, że wpisze się ono już na stałe w harmonogram gminnych imprez plenerowych.

Tekst: Paulina Węgrzyn, fot.: Magdalena Batóg

Wydarzenia w SOK

Nagrody Starosty w Dziedzinie Kultury i Sportu

29 czerwca 2023 r. w Regionalnym Centrum Oświatowo Sportowym w Dobczycach odbyła się uroczysta Gala Wręczenia Nagród Starosty Myślenickiego w Dziedzinie Kultury i Sportu. Z Gminy Sułkowice w Dziedzinie Kultury nagrody otrzymali: Maciej Gawron - dyrygent Chóru Apassionata oraz Piotr Liszkiewicz - członek Kapeli ZPiT Elegia działających przy Sułkowickim Ośrodku Kultury. Serdecznie gratulujemy nagrodzonym!

Remonty w Sułkowickim Ośrodku Kultury

Remonty w SOK-u w 2023 zostały wykonane zgodnie z planem. W wakacyjnych miesiącach przeprowadzono remont wejścia głównego do naszego Ośrodka, pomalowano schody zewnętrzne (ewakuacyjne), płotki oraz ławy i ławki.

Koncert Laureatów XIII Powiatowego Festiwalu Polskiej Piosenki Rozrywkowej +Senior

21 czerwca przy Szkole Podstawowej nr 2 w Sułkowicach odbył się występ Laureatów XIII Powiatowego Festiwalu Polskiej Piosenki Rozrywkowej + Senior oraz wręczone zostały nagrody Zwycięzcom XVIII Powiatowego Konkursu Plastycznego Zwierciadło pt. „Portret osoby publicznej z uwzględnieniem charakteru specyfiki wykonywanej przez nią pracy”.

Na zakończenie imprezy wystąpił Zespół Taneczny Retro, który został nagrodzony gromkimi brawami. Uczestnikom naszych kół zainteresowań w roku kulturalnym 2022/2023 Instruktorzy SOK wręczyli dyplomy.

Zachęcamy do udziału w gminnych konkursach organizowanych w Sułkowickim Ośrodku Kultury. Są to:

- Gminny Konkurs na największego i najcięższego grzyba
- Gminny konkurs na największą i najcięższą dynię
- Gminny konkurs plastyczny „Moje wakacje”
- Gminny konkurs fotograficzny

Tekst i fot.: Sułkowicki Ośrodek Kultury

Sułkowickie gołębie

Od przeszło siedmiu tysięcy lat Fenicjanie wykorzystywali gołębie do przekazywania informacji. Trasę, którą człowiek pokonywał w przeciągu miesiąca, gołębie pokonywały w dwa dni.

Pierwsze hodowle gołębi pocztowych, na ziemiach polskich, powstały na początku XX wieku. Aby móc trudnić się tym fachem należało uzyskać zgodę Ministerstwa Spraw Wojskowych. Ustawa z 1925 roku ściśle określała możliwości hodowli:

„Przylapane lub przybłąkane gołębie pocztowe mają być niezwłocznie oddane najbliższej władzy bezpieczeństwa, bez względu na to, czy ten, kto znalazł się w posiadaniu takiego gołębia, ma czy też nie ma zezwolenia na utrzymywanie i hodowanie gołębi pocztowych”.

Gołębie były rejestrowane, znakowane i podlegały ścisłej kontroli państwa. Nie można było z nimi wyjeżdżać a po śmierci właściciela, jeśli spadkobiercy nie dokonali stosownych czynności, przechodziły w majątek państwowy. W 1939 r. hitlerowscy okupanci zakazali Polakom wszelkich hodowli gołębi. Dopiero po wojnie, powoli zaczęto odtwarzać sekcje. Jednak gołębiarstwo sportowe w dalszym ciągu podlegało wojsku.

W roku 1948 zorganizowano na Śląsku pierwszą międzynarodową wystawę gołębi pocztowych. Tą międzynarodową współpracę uczczono wypuszczeniem w powietrze 20 000 ptaków.

Jeszcze w drugiej połowie XX wieku poczta gołębia stanowiła oficjalny środek łączności w niektórych państwach dostarczając informacji dotyczących listów

gończych a nawet wyników wyborów państwowych. Dziś, gołębie pocztowe uzyskują na światowych rynkach astronomiczne ceny. Najdroższy gołąb świata został sprzedany w Belgii za wylicytowaną kwotę 1,6 mln euro. W tym roku przypada 70-ta rocznica powstania sułkowickiego oddziału PZHGP. Jest to okazja by porozmawiać z tutejszymi hodowcami gołębi: Władysławem Kozikiem i Michałem Kiebzakiem. Panowie zgodzili się podzielić się z nami swoją wiedzą, doświadczeniem i pasją.

Redakcja: Kiedy zaczęła się Panów przygoda z gołębiami?

Władysław Kozik: To jest pasja trwająca od dziecka, z przerwą na szkołę, pracę, delegacje, ale tak na poważnie to zaczęło się 45 lat temu.

Michał Kiebzak: Gołębie pocztowe podobały mi się od zawsze i to jak powracały do domu. Fascynowało mnie i ciekawiło jak to się dzieje, że wracają. Od dziecka miałem gołębie, a że mieszkamy po sąsiedzku, przyszedłem raz, drugi, trzeci. Pan Władek zaczął opowiadać o hodowli, wprowadzać mnie, pokazywać pierwsze gołębie i tłumaczyć o co w tym tak naprawdę chodzi. Na początku zacząłem sam, ale jak skończyłem szkołę to trzeba było pójść do pracy i już nie mogłem sobie pozwolić na to, żeby poświęcać im tyle czasu ile trzeba. Wpadliśmy na pomysł, żeby połączyć siły i współpracować. I tak się razem bawimy „w gołębie”.

WK: Stworzyliśmy tandem.

R: Czy to jest kosztowna pasja?

WK: Tak, to jest kosztowne, bo wszystko jest drogie, karmy, suplementy, gołębie z dobrym pochodzeniem. Gołębie są tak jak sportowcy.

MK: Na każdą porę roku jest odpowiednia karma. W sezonie lotowym używa się karm dietetycznych, lotowych i energetycznych. Później, jak gołębie mają fazę pierzenia i wymieniają całe swoje upierzenie, daje się karmy pierzeniowe. Przez zimę do wiosny, w okresie spoczynku wchodzi się z karmami zimowymi, które w żaden sposób nie pobudzają gołębi, bo to jest okres wyciszenia, no a później, na wiosnę zaczyna się okres lęgowy i wtedy trzeba zacząć z powrotem od tych mocniejszych karm rozplodowych, które pobudzą gołębie wiosną - zgodnie z naturą.

WK: Nasze gołębie dzielimy na: rozplodowe, lotowe i młode.

R: Po czym poznać czy gołąb jest dobry do lotu?

WK: Najlepszym sposobem jest trenowanie i sprawdzanie jak gołąb wraca z lotów, najpierw treningowych a później konkursowych.

MK: Loty gołębi młodych zaczynają się od sierpnia. Odpowiednio wcześniej zaczynamy treningi od pięciu, dziesięciu, dwudziestu aż do 50 kilometrów. Później rozpoczynają się loty konkursowe są to loty z odległości od 130 km do 350 km. W sezonie gołębi młodych tych lotów jest pięć. Dodatkowy lot organizuje okręg Kraków - to większa strefa hodowców a nasze gołębie przeważnie biorą w tym udział. Tak kończy się sezon gołębi młodych. Gołębie zimują. W następnym roku są uważane za dorosłe. Sezon trwa od końca kwietnia do końca lipca i składa się z 14 lotów. Dorosłe gołębie biorą udział w lotach od 130 km do 1100 km.

R: Ile może żyć gołąb?

WK: Gołębie żyją do 20 lat. My mamy gołębia szesnastoletniego, urodzonego w 2007 roku.

R: Jak wypuszczacie gołębia to czy może się zdarzyć, że będzie w domu szybciej niż Wy?

WK: Przeważnie jest szybciej. W sprzyjających warunkach gołębie potrafią lecieć 100 km na godzinę. My lotujemy nasze ptaki na 1100 km. Najdalszy lot odbywa się z Brukseli. Lecą bez ustanku. Gołąb potrafi nawet latać po zmroku. Jak jest księżycowa noc, pełnia, jak widać niebo to tak się zdarza, że leci. W konkursach liczy się średnia prędkość a punkty zdobywa 20 procent gołębi ze wszystkich wysłanych na lot.

MK: Cała Polska jest podzielona na 4 strefy odległościowe. My jesteśmy w 3 strefie i właśnie tam w zeszłym roku mieliśmy czwartego gołębia z lotu ogólnopolskiego „Bruksela”.

R: Jak się mierzy czas przelotów?

MK: Do tego służy zegar elektroniczny. Wygląda to tak: przeważnie w sobotę jedziemy na tzw. punkt wkładek. Tam się zbierają hodowcy. Każdy gołąb ma elektroniczną obrączkę przypisaną do obrączki rodowej. Wszystko jest sprawdzane. Kładzie się gołębia na tzw. matkę i koduje w zegarze. Wpisuje się, że gołąb bierze udział w wyścigu. Później przyjeżdża specjalna kabina, zbiera gołębie i jedzie na miejsce startu. W niedzielę rano, o konkretnej godzinie, gołębie są wypuszczane. Przylatując i wchodząc do gołębnika urządzenie, na podstawie obrączki elektronicznej, czytuje numer gołębia i jego czas. Na tej podstawie są wyliczane średnie prędkości każdego ptaka i nadana klasyfikacja.

WK: Gołąb ma dwie obrączki. Jak przylatuje to z pierwszej obrączki czytuje go antena i zapisuje w zegarze elektronicznym. Druga obrączka to obrączka rodowa, którą się zakłada do tygodnia po wykluciu i później nie ma możliwości ani jej założenia ani zdjęcia. To jest taki gołąb dowód osobisty.

R: Jakie są największe zagrożenia dla hodowli?

WK: Największym jest jastrząb ale też linki, przewody wysokiego napięcia. Gołąb nie choruje na ptasią grypę, jest odporny. Bardzo rzadko podaje się antybiotyki. Dajemy zioła, propolis, herbaty oczyszczające, miód, pyłek pszczeli, cytrynę, wszystko co zdrowe a antybiotyki z konieczności, jak już widać, że gołąb jest mocno chory. Unikamy antybiotyków.

R: Ile czasu poświęcają Panowie na loty?

MK: Każdy weekend. Od ostatniej niedzieli kwietnia do ostatniej niedzieli lipca rywalizują dorosłe gołębie. Później od połowy sierpnia do końca września młode. W każdą niedzielę jest na co patrzeć. Gołębie to nasi zawodnicy i dokładamy wszelkich starań żeby dobrze je przygotować do wyścigu.

R: Czyli Was się powinno nazywać trenerami, bo przecież to są to zawody sportowe.

MK: Można tak powiedzieć. Gołębie poznają nas po głosie, po kolorze ubrania, mają nadawane imiona. Jak ktoś jest fanatykiem to każdemu gołąbkowi daje imię, jak jest rudy to Rudy, szybki to Porsche.

WK: W tym roku obchodzimy 70-lecie naszego oddziału w Sułkowicach. Założyło go trzech kolegów hodowców. Byli to: Jan Moskal, Władysław Latoń, Władysław Frosztęga. Teraz jest nas około stu, ale było 140. Byli u nas hodowcy z rejonu Kalwarii Zebrzydowskiej, ale w pewnym momencie się rozdzieliliśmy bo utworzyli swój własny oddział.

R: Niektóre gołębie osiągają zawrotne ceny, z czego to się bierze?

WK: Nasze gołębie to gołębie pocztowe, ale są też gołębie ozdobne. Na wystawach ocenia się wygląd i upierzenie. Gołąb pocztowy musi mieć osiągnięcia sportowe, dobry czas. Samiec musi mieć przeleciane 2 tys. km, a samica 1500, w dwóch sezonach lotowych. Gołębie podzielone są na klasy: klasa „A” to krótki dystans, „B”- średni dystans, „C”- daleki dystans i kategoria „M” czyli maratony, od 701 km wzwyż. Championami są gołębie, które w swoim życiu były w swojej kategorii najlepsze. Są wystawy

okręgowe, ogólnopolskie, spartakiady i olimpiady. Te najdroższe gołębie są kupowane do celów rozplodowych, po to by wyhodować potomstwo takie jak one.

MK: Jeśli gołąb jest bardzo dobry, ma wyniki sportowe a jeszcze do tego przodków, którzy też byli bardzo dobrzy, to cena idzie w górę. Jak dana rodzina gołębi dobrze leci to istnieje duże prawdopodobieństwo, że będą przekazywać swój talent dalej.

R: Największe osiągnięcia Panów to?

MK: Pucharów mamy bardzo dużo, miejsca już nie ma. Najważniejszy puchar to ten z ogólnopolskiej wystawy. Nasz gołąb był czwarty z lotu narodowego. W tamtym roku nasz gołąb został trzecim lotnikiem okręgu Kraków. To jest pasja dająca wielką radość, ale też ucząca pokory. Czasem, po całym tygodniu przygotowań, człowiekowi się wydaje, że wszystko jest dobrze, że ptaki powinny przylecieć bardzo dobrze, a tu jednak coś się wydarzyło, przyleciały nie tak szybko jak by się chciało i były lesze od nich.

WK: Trzeba też wspomnieć o konkurencji, a jest ona duża. Tu jest bardzo dobry hodowca Andrzej Dymek z Rudnika, z naszego oddziału, z naszej sekcji. Razem rywalizujemy.

MK: W tym roku zrobiliśmy mistrza gołębi rocznych. We współzawodnictwie Open jesteśmy na drugim miejscu, a wygrał Andrzej Dymek - nasz kolega. Oprócz tego mamy najlepszego gołębia oddziału Sułkowice. Ten gołąb będzie prawdopodobnie najlepszym gołębiem całego rejonu, czyli na 3 oddziały, jest też trzecim najlepszym gołębiem w całym okręgu krakowskim, od Libiąża aż do Bochni. Okręg krakowski zrzesza 14 oddziałów, w sumie to jest 1200 hodowców. Na pierwszym locie okręgowym w tym roku było wypuszczone 35 489 gołębi i ten nasz rywalizował z taką ilością. W ciągu 14 tygodni był 13 razy w 20 procentach najlepszych. Zrobił 170 km, 250 km, pięć razy 350 km, trzy razy 550 km, dwa razy 750 km, a w tą niedzielę zrobił 903 km.

R: Gratulujemy sukcesów. Dziękujemy za rozmowę i życzymy Panom wielu dalszych osiągnięć.

FIZJOMEDICUS GMINA SUŁKOWICE STOWARZYSZENIE KP_PL
zapraszają na

4 BIEG & NORDIC WALKING SUŁKOWICKI

BIEG 5 km / MARSZ 5 km

16 września 2023

godz. 11:00

start i meta:

boisko sportowe przy SP nr 2, ul. Sportowa 51

Program:

7:30 – 10:30

Odbiór pakietów startowych w biurze zawodów
w Szkole Podstawowej nr 2, w Sułkowicach ul. Sportowa 51.
Zapisy na bieg główny oraz marsz nordic walking w biurze
zawodów do godziny 10:00.

7:30 – 11:30

Zapisy na biegi dla dzieci w biurze zawodów.

11:00

Start biegu głównego na dystansie 5 km
oraz marszu nordic walking na dystansie 5 km.

12:00

Dekoracja zwycięzców na mecie biegu i marszu.

12:30

Zawody biegowe dla dzieci.
Piknik z darmowymi atrakcjami dla dzieci.

Informacje i zapisy na stronie www.biegsulkowicki.pl

PATRONATY

MAŁOPOLSKA

Patronat Honorowy:
Witold Kozłowski
Marszałek Województwa
Małopolskiego

**POWIAT
MYŚLENICKI**
STOWARZYSZENIE
KRAJOWYCH KLUBÓW

Patronat Honorowy:
Józef Tormal
Starosta Powiatu
Myślenickiego

 MAŁOPOLSKA

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym
Województwa Małopolskiego.

ORGANIZATORZY

 FIZJOMEDICUS
Centrum Rehabilitacji i Terapii Manualnej

 Sułkowice

 **Stowarzyszenie
Pomagamy Ludzom
Kraulemny Przyszłość
KP_PL**

SPONSORZY

 Orawczyk
KLINIKA LECZENIA ZYL

 WOODICA
meble z drewna

 FERMA KUŹNIAR
od 1977

 **ENERGY
LANDIA**

 meble
meble na zamówienie

 **WESTERN
CARP**

 ATP

 PRATO

 AUTO ALFA
Centrum Motoryzacyjne

 szklana góra
HARBUTOWICE

 **EURO
CARS**

 HDG MEBLE
DŁA CIEBIE

 STRANBUD

 MegeWi

PATRONI MEDIALNI

 DZIENNIK POLSKI

 **Myślenice
TV**
TELEWIZJA INTERNETOWA

 MiastoInfo
Wszystkie sprawy mieszkańców